

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної
науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
Кафедра кримінального процесу

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра юстиції

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ЮРИСТІВ
ГО «СТАЛЕ ПРАВОСУДДЯ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО ПРАВА

Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції

(25 квітня 2025 р.)

Харків
«Право»
2025

Відповідальна редакторка *Л. М. Москвич*

Актуальні проблеми судового права : матеріали X міжнар. наук.-практ. конф. (25 квіт. 2025 р.) / [відп. ред. Л. М. Москвич] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. кримін. процесу ; Навч.-наук. ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, Каф. юстиції ; Нац. ун-т «Одеська юрид. акад.», Каф. орг. суд., правоохорон. органів та адвокатури ; Нім.-Укр. об-ня юристів ; ГО «Стале правосуддя». – Харків : Право, 2025. – 376 с.

ISBN 978-617-8612-04-7

Збірник містить матеріали Десятої міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем судового права, у якій взяли участь відомі вітчизняні та зарубіжні науковці та практики. Організаторами заходу виступили кафедра кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кафедра юстиції ННІ права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кафедра організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», Німецько-Українське об'єднання юристів і ГО «Стале правосуддя». В основу видання покладено доповіді, виголошені учасниками конференції, які торкаються різноманітних аспектів судового права.

УДК 349.42

Матеріали викладено в авторській редакції.
Відповідальність за їхню якість, достовірність,
відсутність текстових запозичень несуть автори.

Відеозапис конференції за посиланням:

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2025

ISBN 978-617-8612-04-7

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

шення Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15–21 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> (дата звернення: 02.04.2025).

2. Наталія Сакара. Діджиталізація цивільного судочинства та забезпечення права на доступ до правосуддя в умовах військового стану. ВЕРХОВНИЙ СУД. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/Prezent_Sakara_digital_civ_syd.pdf (дата звернення: 02.04.2025).

3. Україна з 14 січня 2022 року залишається на першому місці у світі за кількістю кібератак проти неї. Інтерфакс-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/interview/911979.html> (дата звернення: 02.04.2025).

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо невідкладних заходів посилення спроможностей із кіберзахисту державних інформаційних ресурсів та об'єктів критичної інформаційної інфраструктури: пояснювальна записка до проекту закону України. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1490885> (дата звернення: 02.04.2025).

5. Робота судової системи після хакерської атаки. П'ятий апеляційний адміністративний суд. URL: <https://5aa.court.gov.ua/sud4854/pres-centr/news/1246591/> (дата звернення: 02.04.2025).

Науковий керівник: к.ю.н. асистент кафедри юстиції ННІ права КНУ імені Тараса Шевченка Антоніна Осипчук

Шията Д. С.,
*аспірантка кафедри кримінального процесу
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

РОЛЬ ПРОКУРОРА В ПЕРЕХІДНОМУ ПРАВОСУДДІ: ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ ТА РИЗИКИ

Перехідне правосуддя є важливим і необхідним механізмом подолання наслідків збройного конфлікту, масових порушень прав людини. Його основна мета – забезпечення справедливості, примирення та відновлення довіри до державних інституцій. Це найсучасніший підхід до вирішення проблем, з якими в умовах сьогодення зіштовхнулась Україна.

Роль прокурора полягає в координації кримінально-правової політики та забезпеченні балансу між інтересами держави, суспільства та окремих осіб [1]. Прокурори відіграють ключову роль у цьому процесі, вони – центральна фігура у процесах притягнення до відповідальності осіб, причетних до порушень прав людини. Так серед діяльності прокурорів можна виділити:

- підтримання публічного обвинувачення у справах про воєнні злочини, злочини проти людяності;

- захист прав потерпілих і сприяння їхній реабілітації (Координаційний центр підтримки потерпілих і свідків при Офісі Генерального прокурора (CCSVW) надає різні види послуг жертвам, включаючи консультації, емоційну підтримку, інформацію, практичну допомогу, психологічну підтримку та направлення до інших відповідних організацій або організацій підтримки жертв [2]).

У контексті перехідного правосуддя для прокурорів набувають особливої актуальності ключові етичні принципи: справедливість, неупередженість та об'єктивність; повага до прав і свобод людини і громадянина; прозорість службової діяльності [3]. Суворе дотримання саме цих принципів є необхідною умовою, яка забезпечить ефективне функціонування органів прокуратури у зазначений період та сприятиме зміцненню суспільної довіри.

Унікальні етичні виклики постають перед прокурорами під час перехідного правосуддя. По-перше, може відбуватись політичний та зовнішній тиск на прокурорів, що створюватиме ризики для їхньої незалежності та може призвести до ще більшого підриву довіри до правоохоронних органів. По-друге, прокурори повинні забезпечити дотримання стандартів доказової бази, уникати використання недостовірних або сфабрикованих матеріалів, що може призвести до судових помилок, не зважаючи на ускладнене збирання доказів значним проміжком часу. То-третє, повинно бути забезпечено безпекою потерпілих та свідків, не порушуючи принципів неупередженості. По-четверте, необхідно зберегти баланс між покаранням і примиренням, тобто віднайти оптимальний підхід та вирішити етичні дилеми, зокрема щодо можливості амністії для певних категорій.

Етичні виклики пов'язані з професійними ризиками, які негативно можуть вплинути на ефективність роботи прокурорів. Оскільки це робота із воєнними злочинами, то прокурори наражають своє життя на небезпеку, тобто є загроза особистої безпеки. Також можливий суспільний

тиск, моральний конфлікт. Не варто забувати й про ризики корупції та зловживання владою, що можуть призводити до ухилення від переслідування винних або прийняття незаконних рішень.

На нашу думку, для вирішення етичних конфліктів та зниження ризиків у прокурорській діяльності у перехідному правосудді необхідно виконати низку заходів. По-перше, дотримуватись міжнародних стандартів розслідування та адаптувати найкращі практики перехідного правосуддя в Україні. По-друге, сприяти розвитку професійної етики прокурорів через створення та впровадження відповідних навчальних програм, що мають стати невід’ємною частиною професійної підготовки та підвищення кваліфікації, а також міжнародний обмін досвідом. По-третє, гарантувати незалежність та системи захисту прокурорів через законодавчі зміни та розроблення механізмів мінімізації будь-якого тиску на них. По-четверте, забезпечити прозорість службової діяльності та комунікацію із суспільством задля уникнення спекуляцій та зниження напруги навколо перебігу розслідування воєнних злочинів.

Отже, роль прокурора у перехідному правосудді є ключовою у балансі між кримінальним переслідуванням та захистом прав людини. Від прокурора вимагається високий рівень професіоналізму, незалежність та етична стійкість. Однак, дана діяльність супроводжується значними етичними викликами та ризиками, які можуть бути мінімізовані та сприятимуть в подальшому підвищенню ефективності прокурорської діяльності за допомогою комплексу змін (законодавчих, організаційних та етичних). Для ефективного виконання своїх функцій прокурори повинні мати належний рівень підготовки, правовий захист та чіткі етичні орієнтири. Важливу роль у цьому процесі відіграє інтеграція міжнародних стандартів, які сприяють незалежності прокуратури та забезпеченню верховенства права в Україні. Лише за таких умов та завдяки дотриманню етичних принципів, можна забезпечити ефективне правосуддя та відновлення довіри громадян до системи судоустрою та правоохоронних органів.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку прокуратури на 2021–2023 роки: Наказ Генерального прокурора від 16 жовтня 2020 року №489 URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/posts/strategiya-rozvitku-prokuraturi-na-2021–2023-roki> (дата звернення: 27.03.2025).

2. Координаційний центр підтримки потерпілих і свідків при Офісі (CCSVW) URL: <https://victim-support.eu/members/prosecutor-generals-office-ukraine/> (дата звернення: 27.03.2025).

3. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: Кодекс від 27 квітня 2017 року, затверджений Всеукраїнською конференцією прокурорів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#top> (дата звернення: 27.03.2025).

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Дудченко О. Ю.

Штабська Х. Д.,
*аспірантка кафедри кримінального процесу
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОBOB'ЯЗКОВОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ КАБІНЕТІВ В ЄСІТС: ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ

Успішне впровадження цифрових технологій у роботу системи судоустрою України є запорукою інтеграції нашої країни до світових економічних та інформаційних процесів. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій автоматично породжує появу нових нормативно-правових проблем та пошук шляхів для їх вирішення. Сьогодні за законодавчому рівні відбуваються глобальні зміни у сфері цифровізації судочинства, що потребує уваги та дослідження.

01 грудня 2018 року в газеті «Голос України» та на офіційному веб-порталі «Судова влада України» Державною судовою адміністрацією України оголошено про створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС) – сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та Положенням про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-теле-

Швиденко Анна

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	338
---	-----

Шията Д. С.

РОЛЬ ПРОКУРОРА В ПЕРЕХІДНОМУ ПРАВОСУДДІ: ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ ТА РИЗИКИ	342
--	-----

Штабська Х. Д.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ КАБІНЕТІВ В ЄСІТС: ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ	345
--	-----

Щербатий Р. Р.

ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ ПРИ ОЦІНЮВАННІ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДДІ (КАНДИДАТА НА ПОСАДУ СУДДІ)	349
--	-----

Щербина Анна

КІБЕРБЕЗПЕКА ЕЛЕКТРОННОГО СУДОЧИНСТВА: ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ І СУДОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	353
---	-----

Юр'єв Євген

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ПРИСЯЖНИХ ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ НИМИ СВОЇХ ПОВНОВАЖЕНЬ	357
---	-----

Ящур П. О.

РОЛЬ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА В МЕХАНІЗМАХ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ЖЕРТВАМ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	362
--	-----